CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Addysg Gyffredinol
Uwch Gyfrannol/Uwch

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Education
Advanced Subsidiary/Advanced

593/01

CYMRAEG AIL IAITH *(WELSH SECOND LANGUAGE)*

CA3

DEFNYDDIO'R IAITH A BARDDONIAETH

P.M. DYDD LLUN, 22 Mai 2006
P.M. MONDAY, 22 May 2006

(2 Awr)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn bydd angen llyfr ateb 8 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Pan fydd gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt.

Dylid defnyddio dyfyniadau a thermau beirniadaeth lenyddol.

Atgoffir chi ei bod yn angenrheidiol ysgrifennu Cymraeg da a chywir a chyflwyno'ch gwaith yn drefnus.

Dylech dreulio **AWR** ar bob adran.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this examination paper you will need an 8 page answer book.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

*Answer **all** questions in Section A and Section B.*

When you are asked to express an opinion or viewpoint you should give your reasons for them.

Quotations and literary criticism terms should be used.

You are reminded that you should write good, correct Welsh and present your work neatly.

*You should spend **1 HOUR** on each section.*

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

*Copies of the poetry and dictionaries are **not** permitted.*

No certificate will be awarded to a candidate detected in any unfair practice during the examination.

ADRAN A

Defnyddio'r Iaith

1. Lluniwch frawddegau **(un frawddeg yr un)** i ddangos yn eglur ystyr y priod-ddulliau a'r geiriau tebyg canlynol: [20]

(i) yn awr ac yn y man

(ii) pwyso a mesur

(iii) o dipyn i beth

(iv) ar ei ben ei hun

(v) dal ei thafod

(vi) unwaith ac am byth

(vii) uwchben ei ddigon

(viii) wrth ei bodd

(ix) Cymru

(x) Cymry

2. Ailysgrifennwch y brawddegau canlynol gan gywiro'r gwallau sydd wedi eu tanlinellu. [20]

(a) Rydw i'n meddwl bod mae llawer o bobl yn mynd i'r briodas.

(b) Rhai weithiau mae ffilm dda ar y teledu.

(c) Roedd nhw'n gallu ateb y cwestiwn yn hawdd.

(ch) Pedair blwyddyn yn ôl es i dramor ar fy ngwyliau.

(d) Pan clywais y newyddion roeddwn i'n drist iawn.

(dd) Darllenodd nhw'r nofel am y tro cyntaf.

(e) Dylen y bobl swnllyd yn y stryd ystyried eu cymdogion.

(f) Meddyliwch am hi'n sâl yn yr ysbyty.

(ff) Cofiwch dalu amdano'r bwyd.

(g) Dyna'r ferch pa sy'n canu yn yr eisteddfod.

3. Darllenwch yr addasiad canlynol o gyfweliad rhwng Aled a'r nofiwr, David Davies, a chwblhewch y dasg isod. [20]

Aled:	Dywedwch ychydig am eich cefndir.
David:	Rydw i'n dod yn wreiddiol o'r Barri.
Aled:	Beth am eich addysg?
David:	Astudiais i Gymraeg yn yr ysgol ac fe wnes i Gymraeg safon uwch yn nosbarth chwech. Rydw i'n siarad Cymraeg yn rhugl.
Aled:	Rydych chi'n nofiwr profiadol erbyn hyn.
David:	Enillais i fedal Olympaidd yn y gêmau yn Athen y llynedd. Torrais i record Prydain ac Ewrop am y ras 1500 metr.
Aled:	Sut oeddech chi'n teimlo ar ddiwedd y ras?
David:	Doeddwn i ddim yn synnu ennill medal ond roeddwn i'n teimlo rhyddhad mawr.
Aled:	Mae pobl yn disgwyl llawer gennych nawr.
David:	Rydw i'n credu bod cymaint i'w gyflawni o hyd. Bydda i'n gorfod gweithio ac ymarfer yn galed.
Aled:	A'r dyfodol?
David:	Hoffwn i ennill mwy o fedalau Olympaidd.

Gan ddefnyddio'r **holl** wybodaeth am David Davies yn y cyfweliad, ysgrifennwch erthygl ffurfiol ar gyfer cylchgrawn Cymraeg yn sôn amdano.

Dechreuwch fel hyn:

'Mae David Davies yn dod yn wreiddiol o'r Barri…'

(Bydd yn rhaid newid **10 berf** wrth ysgrifennu'r erthygl.)

Trosodd.

ADRAN B

Barddoniaeth

(Gwobrwyir dyfynnu pwrpasol wrth ateb y cwestiwn hwn)

(a) Cerdd yn disgrifio bywyd trist merch a fu farw o effaith cyffuriau yw *Gail, fu Farw* gan Nesta Wyn Jones. **Yn eich geiriau eich hun**, disgrifiwch yr hyn mae'r bardd yn ei ddweud yn y gerdd. [20]

(b) Pa dechnegau y mae'r bardd yn eu defnyddio i gyflwyno'i neges yn y gerdd hon?
Yn eich barn chi, beth ydy pwrpas ac effaith defnyddio'r technegau hyn? [20]

(c) Rhowch eich **ymateb personol** i'r gerdd hon a'i phwnc. [20]